

Αληθινές
ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Παρισούλα Λάμπρος

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ
ΣΑΝΤΑΜ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: MITT LIV MED SADDAM

Από τις Εκδόσεις Forum, Στοκχόλμη 2010

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η ζωή μου με τον Σαντάμ**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Parisoula Lampsos & Lena Katarina Swanberg

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Μαθόπουλος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Άγγελος Ελεύθερος & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Parisoula Lampsos & Lena Katarina Swanberg, 2010

First Published by Forum Bokförlag, Stockholm, Sweden.

Published in the Greek language by arrangement

with Bonnier Group Agency, Stockholm, Sweden.

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2010

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2010, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-453-794-5

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121

144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1

106 79 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head office: 121, Tatoiu Str.

144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 1, Mavromichali Str.

106 79 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

Παρισούλα Λάμψος

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ
ΣΑΝΤΑΜ

*Μετάφραση:
Γιώργος Μαθόπουλος*

© Parisoula Lampsos & Lena Katarina Swanberg, 2010

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., 2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το φθινόπωρο του 2002, ένα χρόνο μετά την τρομοκρατική επίθεση στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου στη Νέα Υόρκη κι έξι μήνες πριν απ' την εισβολή των ΗΠΑ και των συμμάχων τους στο Ιράκ, το αμερικανικό κανάλι ABC μετέδωσε μια ενδιαφέρουσα συνέντευξη της Ελληνοϊρακινής Παρισούλα Λάμψος. Την παρουσίασαν ως «ερωμένη του Σαντάμ Χουσεΐν».

Υπήρξε κι αυτή μία απ' τις ερωμένες του. Η σχέση όμως ανάμεσα στον αιμοσταγή Ιρακινό δικτάτορα και στην Παρισούλα Λάμψος ήταν περισσότερο πολύπλοκη απ' όσο άφησε να εννοηθεί ο γαργαλιστικός χαρακτηρισμός των Μέσων «ερωμένη». Διήρκεσε πάνω από τριάντα χρόνια, αν και για μεγάλες περιόδους δεν ήταν μαζί.

Κάποια στιγμή, κατά τη διάρκεια της περιόδου που έπαιρνα συνέντευξη από την Παρισούλα για να γραφτεί το βιβλίο αυτό, είδα ένα απόσπασμα απ' το φιλμ του ABC που είχε γυριστεί στη Βηρυτό ενώ η διαφυγή της ήταν ακόμη σε εξέλιξη. Με εντυπωσίασε το γεγονός ότι σ' εκείνη την πετσοκομμένη συνέντευξη φάνηκε πως ήταν εύκολο για την «ερωμένη του Σαντάμ» να μιλήσει για τη ζωή της στη σκιά του δικτάτορα. Εγώ πάντως πολλές φορές ανησύχησα όταν ξύπνησα μέσα της το τραγικό παρελθόν

της. Όσο πιο άσχημες κι οδυνηρές ήταν οι μνήμες που άνοιγαν ξανά τις πληγές, τόσο πιο δύσκολο της ήταν να παραμένει ακίνητη. Σηκωνόταν ξαφνικά κι άρχιζε να πλένει πιάτα. Άνοιγε βίαια την πόρτα του ψυγείου ψάχνοντας κάτι για να φάει, οτιδήποτε, ακόμη και τουρσί. Έκοβε ένα κομμάτι ψωμί, κάπνιζε πολλά τσιγάρα. Κι έκλαιγε, έκλαιγε, έκλαιγε.

Ανήσυχη έκανα αρκετά τηλεφωνήματα στον εκδότη Άμπε Μπονιέρ. Χρειαζόμουν στήριξη, δεν είμαι θεραπεύτρια. Πολλές φορές ρώτησα την Παρισούλα αν ήθελε πραγματικά να γραφτεί αυτό το βιβλίο. Αν όντως είχε τη δύναμη να θυμηθεί ξανά τις λεπτομέρειες των συμβάντων και να μου εξηγήσει με εμπειριστατωμένο τρόπο κάποια γεγονότα απ' τη ζωή της, ώστε να κατανοήσω κι όχι μόνο ν' ακούσω όσα είχε να μου πει. Τη ρώτησα αν πραγματικά ήθελε να γράψω μια αφήγηση με την ιστορία της ζωής της.

Αυτή είναι η δουλειά μου. Μετατρέπω τις πραγματικές ζωές αληθινών ανθρώπων σε αφηγήσεις. Μαθαίνω όσο περισσότερα μπορώ από διάφορες πηγές, ώστε να είμαι σε θέση να κάνω ουσιαστικές ερωτήσεις. Στην ουσία όμως ακούω με τις ώρες την εκδοχή ενός ανθρώπου για την ίδια τη ζωή του. Η πρόθεσή μου είναι –όταν αργότερα κάθομαι να γράψω– να έχω μια αφήγηση που να είναι αληθινή. Να τη νιώθει αληθινή ο άνθρωπος που μου την εξιστόρησε, ν' ακούγεται αληθινή ακόμη και στους οικείους του, να παραμείνει αληθινή στο πέρασμα του χρόνου. Δεν έχω την ψευδαισθηση πως η αλήθεια μιας ζωής είναι ξεκάθαρη, γνωρίζω πολύ καλά πως είναι πολύπλοκη. Ο εγκέφαλος επιλέγει τι θα κρατήσει και τι όχι. Η μνήμη δεν αντέχει να κουβαλά, να ερμηνεύει και να διατυπώνει τα πάντα, ιδιαίτερα όταν οι λεπτομέρειες είναι οδυνηρές. Ότι και να εξιστορώ σ' ένα βιβλίο, δεν αναφέρω όλα όσα συνέβησαν ούτε όλα όσα έμαθα.

Η ερώτηση που έθεσα επανειλημμένα στην Παρισούλα Λάμψος ήταν η εξής: «Γιατί; Για ποιο λόγο το έκανες αυτό;»

Μου έδινε πάντα την ίδια απάντηση. Πριν όμως με κοιτούσε με συννεφιασμένη έκφραση, αποθαρρυσμένη αλλά με πείσμα: «Ήθελα να ζήσω, έτσι δεν είναι;»

Η Παρισούλα Λάμψος περίμενε πολύ για να γίνει η ζωή της βιβλίο. Το χαρακτηρισμό «ερωμένη του Σαντάμ» τον θεωρεί υποτιμητικό και ταπεινωτικό και θέλησε να εξηγήσει πώς είχαν τα πράγματα. Είχαμε καθίσει στο τραπέζι της κουζίνας της και μιλούσαμε στα αγγλικά, η μητρική της γλώσσα είναι τα ελληνικά και τα αραβικά, ενώ η δική μου τα σουηδικά. Μερικές φορές η Παρισούλα δεν καταλάβαινε σωστά τις ερωτήσεις μου κι εγώ τις απαντήσεις της. Αλλά δεν το βάζαμε κάτω ώσπου να καταλήξουμε στο σωστό. Συνεχίζαμε. Για πολλή ώρα. Όταν ζοριζόμαστε πολύ, η Παρισούλα τηλεφωνούσε σε συγγενείς και φίλους σ' όλο τον κόσμο και μιλούσα μ' αυτούς.

Μερικές φορές της ήταν αδύνατο να μιλήσει κι έτσι αποφασίσαμε απ' την αρχή να έχουμε ποικιλία στην κουβέντα μας, πηγαινόντας απ' τα δύσκολα στα εύκολα, χωρίς να ακολουθούμε πιστά τη χρονική σειρά των γεγονότων. Καθώς την άκουγα, συνειδητοποίησα πως το θαύμα στην ιστορία της είναι το γεγονός πως είναι ζωντανή η ίδια και τα τρία ενήλικα πια παιδιά της.

Και κάτι ακόμη: μέσα στο κείμενο υπάρχουν με πλάγια γράμματα αποσπάσματα με ιστορικά στοιχεία. Πρόθεσή μου είναι να διευκολύνω τους αναγνώστες που δε γνωρίζουν και τόσο πολλά για τη Μέση Ανατολή και το Ιράκ, αλλά και να εντάξω την αφήγηση της ζωής της μέσα σ' ένα ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο.

Την Παρισούλα Λάμψος τη γνωρίζω ως Μαρία. Αυτό είναι το όνομα που της έδωσαν οι Αμερικανοί. Το χρησιμοποιεί και η ίδια

στη Σουηδία όλα αυτά τα χρόνια που ζει με άλλη ταυτότητα για την προστασία της. Με την έκδοση του βιβλίου αυτού η Παρισούλα θα ανήκει πλέον στο παρελθόν. Η Μαρία Λάμπος είναι Σουηδή υπήκοος και ζει στη Σουηδία. Είναι υπαρκτό πρόσωπο.

ΛΕΝΑ ΚΑΤΑΡΙΝΑ ΣΒΑΝΜΠΕΡΓΚ

Στοκχόλμη, Μάρτιος 2010

Ο φόβος έχει πολλά πρόσωπα. Τα γνωρίζω όλα. Ο χειρότερός μου έχει πάντα σχέση με το τι θα μπορούσε να συμβεί στα παιδιά μου. Ακολουθεί εκείνος της μοναξιάς, γιατί με κάνει ν' αποσυντίθεται και μ' εκμηδενίζει. Και μόνο στη σκέψη της φυγής μου απ' το Ιράκ ανατριχιάζω. Η υπόγεια φυλακή στο Κουρδιστάν, εκεί που με κλειδαμπάρωσαν άγνωστοι άντρες. Το σκοτάδι στις σκάλες που οδηγούσαν κάτω στα κελιά. Η σιωπή. Η ατέλειωτη περιπλάνηση ανάμεσα σε σιωπηλούς άντρες, ντυμένους με τις παραδοσιακές κελεμπίες τους. Τα μάτια που παρακολουθούσαν τις κινήσεις μου. Οι άντρες που μ' έτρωγαν με το βλέμμα τους.

Εμπιστεύομαι τον Θεό. Πάντα. Ήταν συνεχώς δίπλα μου και του μιλώ σαν να είναι φίλος. Έτσι ήταν τότε, έτσι είναι ακόμη και σήμερα.

Ο φόβος έχει και το αντίθετό του. Το έλεος.

Είχα μόλις κλείσει τα δεκάξι όταν γνώρισα τον Σαντάμ Χουσεΐν. Τίποτε απ' όσα είχα μάθει μεγαλώνοντας δε με είχε προετοιμάσει για τη συνάντησή μας και κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί πώς θα εξελισσόταν η ζωή μου ύστερα από εκείνη τη βραδιά. Μέχρι και το καλοκαίρι του 1968 ό,τι συνέβαινε στη ζωή μου ήταν προβλέψιμο. Το μόνο που φοβόμουν ήταν μήπως θύμωναν μαζί μου οι γονείς μου και οι επτά αδερφοί μου. Είχα το ρόλο της μοναχοκόρης και της αδερφής και ανησυχούσα μήπως η συμπεριφορά μου ντρόπιαζε την οικογένεια.

Ευτυχισμένες μέρες. Όλα ήταν τόσο απλά.

Δεν ήμουν όμορφη, ποτέ μου δεν υπήρξα ωραία. Ήμουν πολύ γλυκιά, με μεγάλα καστανά μάτια, γεμάτη, με μαλακό κι απαλό δέρμα, σαν φρεσκοψημένο ψωμάκι, και με σκουρόξανθα μαλλιά που έφταναν μέχρι τη μέση. Το πιο όμορφο χαρακτηριστικό μου πάντως ήταν κάτι άλλο, δύσκολο να προσδιοριστεί. Κάποτε ένας συγγενής μου προσπάθησε να το εξηγήσει στα παιδιά μου: «Όταν η μαμά σας περπατούσε στο δρόμο, όλοι στη Βαγδάτη έβγαιναν απ' τα καταστήματα και την κοιτούσαν!»

Αλήθεια. Έτσι συνέβαινε. Έλαμπα ολόκληρη και δεν περπατούσα όπως οι άλλες κοπέλες, τα πόδια μου χόρευαν. Η επιθυμία μου για ζωή μου έδινε αέρα και οι γοφοί μου λικνίζονταν χωρίς να ξέρω πώς. Η μαμά μου με κατσάδιαζε: «Μην περπατάς έτσι,

Παρί, σταμάτα! Ίσιωσε την πλάτη σου, μάζεψε τα πόδια σου, τα χέρια σου στα γόνατα!»

Ύστερα ξεσπούσε σε γέλια, γιατί όταν προσπαθούσα να υπακούσω, τα κοριτσίστικα πόδια μου εξακολουθούσαν να χορεύουν. Ούτε καν αντιλαμβανόμουν τις σκέψεις όσων με κοίταζαν με λάγνα μάτια. Η ζωή μου ήταν το προστατευμένο περιβάλλον της πριγκίπισσας του παραμυθιού, στον υπέροχο κήπο και στο όμορφο σπίτι του πατέρα μου σε μια απ' τις πιο ακριβές συνοικίες της Βαγδάτης. Ο κηπουρός μας φρόντιζε τα χρώματα του κήπου ανάλογα με τις αλλαγές των εποχών. Η μαμά μου είχε μάγαιρα και πολλούς υπηρέτες για να τη βοηθούν. Ο σοφέρ μάς πήγαινε παντού, ακόμη και στο σχολείο και στην Αλβίγια, στην εκλεκτή λέσχη της οποίας ήμαστε μέλη. Τα αυτοκίνητά μας ήταν στην αρχή Ντε Σότο κι ύστερα Μερσεντές. Το όνομα του πατέρα μου ήταν αξιοσέβαστο στους πιο υψηλούς κύκλους. Είχαμε γείτονες διαπρεπείς ιρακινές οικογένειες – χριστιανικές οι περισσότερες, όπως κι εμείς. Στη συνοικία μας υπήρχε ο Ερυθρός Σταυρός και πρεσβείες πολλών χωρών.

Η καθημερινότητα της οικογένειας είχε οριστεί με σαφήνεια κι ο καθένας είχε ένα ρόλο καθορισμένο με ακρίβεια. Ο πατέρας μου έλειπε συχνά σε ταξίδια για δουλειές, η μαμά μου ήταν υπεύθυνη για οτιδήποτε είχε σχέση με το σπίτι. Όταν δεν ήμαστε σπίτι, πηγαίναμε στη λέσχη και συναναστρεφόμαστε οικογένειες που αποτελούσαν την ελίτ της Βαγδάτης εκείνη την εποχή. Γιορτές, δείπνα, πισίνα, τένις, βόλεϊ, ποτά, αλκοολούχα και μη, ένα εξαιρετικό εστιατόριο – όλα όσα θα μπορούσε να επιθυμήσει ένας άνθρωπος. Κάθε Πέμπτη είχαμε εφηβικό πάρτι. Χορευάμε, ερωτευόμαστε και πίναμε φάντα. Κάθε Παρασκευή η οικογένειά μου δειπνούσε στη λέσχη. Μετά ο πα-

τέρας μου έπαιξε χαρτιά με τους φίλους του, ενώ η μητέρα μου συζητούσε με τις φίλες της.

Οι αδερφοί μου ήταν οι σωματοφύλακές μου. Πάντα. Στέκο-νταν αριστερά μου και δεξιά μου όποτε έβγαινα έξω. Με περι-χαράκωναν κανονισμοί, που μου πρόσφεραν ασφάλεια κι έτσι οι έγνοιες μου ήταν ελάχιστες.

Όλοι είχαν προσδοκίες από ένα καλό κορίτσι όπως εγώ, που έπρεπε να φροντίζει για την καλή του φήμη. Το μέλλον μου και η τιμή της οικογένειάς μου εξαρτιόνταν απ' τη διατήρηση της παρθενίας μου. Αν αποτύγχανα να παραμείνω η περηφάνια της οικογένειας, θα γινόμουν η αιτία της ντροπής της. Η δύναμή μου πήγαζε απ' την παρθενιά μου και κάθε φορά που με ανησυ-χούσε μια κατάσταση, έτρεχα γρήγορα στη μαμά μου.

Τα χρήματα δεν ήταν σημαντικά, για τον απλούστατο λόγο πως πάντα υπήρχαν. Όταν έλεγα κλαίγοντας στον μπαμπά μου πως είχα χάσει το πανάκριβο ρολόι μου, μου έφερνε ένα και-νούργιο το ίδιο απόγευμα. Μια φορά όμως την εβδομάδα κα-θάριζα το σπίτι ή βοηθούσα το μάγειρα στην κουζίνα. Η μαμά μου ήθελε μ' αυτό τον τρόπο να μάθω να είμαι ταπεινή: «Είσαι κι εσύ σαν τους άλλους, Παρί, είσαι άνθρωπος».

Έτσι κυλούσε η ζωή μου όταν συνάντησα τον Σαντάμ. Ήμουν ένα γλυκό κοριτσόπουλο της καλής κοινωνίας της Βαγδάτης. Δε γνώριζα τίποτε από πολιτική, θεωρούσα εαυτήν Ευρωπαία. Η οικογένειά μου ήταν χριστιανική, ελληνορθόδοξη. Δεν μπο-ρούσε να υπάρξει μεγαλύτερη αντίθεση με τον Σαντάμ Χουσεΐν.

Ο Σαντάμ ήταν γύρω στα τριάντα όταν τον γνώρισα. Το ότι ήταν κατά πολύ μεγαλύτερός μου έπαιξε μικρότερο ρόλο για

τη συνέχεια της ιστορίας απ' το γεγονός πως το παρελθόν του ήταν ριζικά διαφορετικό απ' το δικό μου. Ο Σαντάμ καταγόταν από ένα ιρακινό χωριό έξω απ' την Τικρίτ, μια πόλη που βρίσκεται βόρεια της Βαγδάτης. Εκεί έζησε μέσα στη φτώχεια. Ο πατέρας του είχε εξαφανιστεί ή πεθάνει πριν απ' τη γέννησή του. Η μητέρα του ξαναπαντρεύτηκε και ο Σαντάμ πέρασε μεγάλο μέρος της παιδικής του ηλικίας στο σπίτι του αδερφού της μητέρας του, στη Βαγδάτη.

Οι τρομερά διαφορετικές εμπειρίες ζωής που είχαμε με τον Σαντάμ δημιούργησαν μια παράξενη ισορροπία ανάμεσά μας. Ο Σαντάμ έπαιρνε σταθερά τη ρεβάνς. Δεν είχα μάθει να υποτάσσομαι, γνώριζα πάντα την αξία μου. Ήμουν περήφανη για τη στοργική οικογένειά μου και είχα μάθει από νωρίς πως ο σεβασμός δεν ήταν αδυναμία. Η δύναμή μου ήταν μεγάλη όσο και του Σαντάμ, αν και διαφορετική.

Αναρωτιέμαι συχνά γιατί εξακολουθώ να είμαι ζωντανή. Γιατί επέζησα εγώ τη στιγμή που πέθαναν τόσοι άλλοι στο Ιράκ του Σαντάμ Χουσεΐν; Αλλά δεν αναρωτιέμαι πια για ποιο λόγο κέντρισα το ενδιαφέρον του Σαντάμ: σ' έναν κόσμο αυξανόμενης δουλοπρέπειας, τον διασκέδασα απ' την πρώτη στιγμή με το να είμαι απλώς αυτή που ήμουν.

Φυσικά τα πάντα άλλαξαν ανάμεσά μας όταν κατάλαβα ποιος ήταν. Εκείνη την πρώτη βραδιά όμως, τη μοιραία Παρασκευή του Αυγούστου του 1968, δεν ήξερα τίποτε. Γι' αυτό δημιουργήθηκε μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο αυτή η παράξενη ισορροπία μεταξύ μας.

«Μην αλλάξεις ποτέ, Παρισούλα», μου έλεγε συχνά ο Σαντάμ, «να είσαι πάντα η ίδια».

Ο μεγάλος κήπος του πατέρα μου ήταν περιφραγμένος, όπως και οι άλλοι κήποι της περιοχής. Για να φτάσει κάποιος στην είσοδο του γείτονα, έπρεπε να κάνει το γύρο όλου του τετραγώνου. Αν μ' άφηγε η μαμά μου, θα μπορούσα εύκολα να σκαρφαλώσω στον εσωτερικό τοίχο ανάμεσα στους κήπους και να επισκεφθώ τους κοντινότερους γείτονές μας, ένα ζευγάρι Αρμενίων. Ήταν χριστιανοί, όπως κι εμείς. Ο άντρας ονομαζόταν Χαρούτ αλ-Καγιάτ. Ήταν ιδιοκτήτης ενός ονομαστού ραφείου ανδρικής ένδυσης, το οποίο έφερε το όνομά του. Η σύζυγός του ονομαζόταν Τζίνα. Ήταν λίγο μεγαλύτερη από είκοσι χρόνων και η μαμά μου τη συμπαθούσε. Γι' αυτό και η Τζίνα ερχόταν σπίτι μας μερικές φορές και καθόταν για λίγο να μιλήσουμε. Δεν είχαμε επαφές μαζί τους οικογενειακώς, αλλά η Τζίνα κι εγώ συζητούσαμε πότε πότε, η καθεμιά στον δικό της κήπο, με τον τοίχο ανάμεσά μας.

Η μαμά μου δε συμπαθούσε τον Χαρούτ. Δε γνώριζα το λόγο, σήμερα όμως ξέρω. Εκείνη την εποχή ο Χαρούτ κινούνταν ήδη στους κύκλους του Σαντάμ Χουσεΐν κι αυτό εξηγούσε την αντιπάθεια της μητέρας μου. Μήπως γνώριζε κάτι για τον Χαρούτ κι ήμουν πολύ νέα για να το κατανοήσω; Υποψιαζόταν κάτι για τη συζυγική του σχέση;

Πολύ αργότερα θα συναντούσα συχνά τον Χαρούτ, αφού βρισκόταν ακόμη στον περίγυρο του Σαντάμ κι έπαιζε χαρτιά με τους γιους του τελευταίου, τον Ουντάι και τον Κουσαί. Με-

ρικές φορές ο Χαρούτ με κοιτούσε και γελούσε: «Η μαμά σου θα ήθελε σίγουρα να με δηλητηριάσει, Παρί», έλεγε.

Πράγματι. Τη βραδιά που η Τζίνα με παρακάλεσε να πάω σπίτι της και να της κρατήσω συντροφιά γιατί ο Χαρούτ είχε επισκέπτες, η μαμά μου θαρρείς και είχε προαισθανθεί το κακό. Σε όλη την υπόλοιπη ζωή της μου έλεγε πως η πρώτη μου συνάντηση με τον Σαντάμ ήταν μια «άτυχη στιγμή». Αναθεμάτιζε τον εαυτό της. Πίστευε πως ήταν σφάλμα της που με άφησε να πάω εκείνη τη βραδιά, που η Τζίνα πίστευε πως θα έπληττε μόνη της. Μπορούσα να πάω σπίτι της για να τη βοηθήσω να φτιάξει ταμπουλέ και να σερβίρει το φαγητό στους φιλοξενούμενους του Χαρούτ;

Η μαμά μου είπε όχι. Ένα απόλυτο όχι. Ήταν καλή γειτόνισσα και θα έλεγε στο μάγειρα να φτιάξει ένα ταμπουλέ και θα το έστελνε στο σπίτι της Τζίνα – δεν υπήρχε πρόβλημα. Εγώ θα έμενα σπίτι.

Της γκρίνιαξα επίμονα και για πολλή ώρα: «Πού είναι ο κίνδυνος, μαμά; Μόνο και μόνο επειδή θα είμαι στο διπλανό σπίτι με την Τζίνα και με τους καλεσμένους όταν θα τρώνε το ωραίο σου ταμπουλέ και θα ψήνουν ψάρια;»

Τις συμβουλές της μαμάς τις ήξερα απέξω κι ανακατωτά: «Μην πίνεις από ανοιγμένα μπουκάλια. Μη μένεις ποτέ μόνη σου μ' έναν άντρα. Να χαμηλώνεις το βλέμμα όταν ένας άντρας σε κοιτάζει. Μην αφήνεις κανέναν να σου φιλάει το χέρι, γιατί μπορεί να μείνεις έγκυος...»

Ορκίζομαι πως την πίστευα. Κανένας δε μου είχε μιλήσει για το τι συμβαίνει ανάμεσα σ' έναν άντρα και μια γυναίκα κι εγώ σεβόμουν πολύ τη μητέρα μου. Στο σπίτι μας εκείνη αποφάσιζε για τα πάντα και πολύ συχνά μου έλεγε πως ο καλύτερος φί-

λος μιας κοπέλας είναι η μητέρα της. Για δύο λόγους: μια μητέρα δε ζηλεύει την κόρη της – μια μητέρα θα πει την αλήθεια.

Μια φορά που επισκέφτηκα μια φίλη είχα υποσχεθεί στη μητέρα μου πως θα γύριζα σπίτι στις εννιά. Άργησα περίπου δέκα λεπτά. Εκείνη έγινε έξαλλη. Με άρπαξε απ' τα μακριά μου τα μαλλιά, τα τύλιξε σαν σχοινί κι άρχισε να με χτυπά. Τότε η τιμωρία μου ήταν να μείνω δυο μέρες στο δωμάτιό μου. Έπρεπε να είμαι συνεπής. Έπρεπε να νιώσω την τιμωρία στο κορμί μου, ώστε την επόμενη φορά να θυμάμαι τους κανόνες.

Σήμερα σκέφτομαι πως η πρόσκληση της Τζίνα τη βραδιά εκείνη ήταν ιδέα του Χαρούτ. Οι πλούσιοι πελάτες του Χαρούτ ανήκαν στην ελίτ της Βαγδάτης. Ο Χαρούτ ήξερε πως ο Σαντάμ Χουσεΐν λάτρευε οτιδήποτε προερχόταν απ' τη Δύση και πως του άρεσε η πολυτέλεια. Γνώριζε πως ο Σαντάμ είχε ανεξάντλητη όρεξη για κορίτσια, ίσως μάλιστα να ήταν ένας από εκείνους που αναλάμβαναν να του βρίσκουν τις νεότερες και τις πιο γλυκές κοπέλες. Κοπέλες σαν κι εμένα.

Τον Χαρούτ τον συνέφερε όσο τίποτε να τα έχει καλά με τον άντρα που σύντομα θα κρατούσε ασφυκτικά στα χέρια του το Ιράκ. Τη βραδιά εκείνη έγινα το δώρο του Χαρούτ στον Σαντάμ Χουσεΐν.

Η μαμά μου υποχώρησε αναστενάζοντας. Μου είπε πως θα με περίμενε. Πως θα παρατηρούσε όλο το βράδυ τον τοίχο, να με δει να επιστρέφω σπίτι. Καλλωπίστηκα και ντύθηκα στα ροζ. Στενό κορσαζ και τόσο φαρδύ φουστάνι, που σηκωνόταν καθώς στριφογυρνούσα. Βούρτσισα τα μαλλιά μου, τα άφησα λυτά στην πλάτη με μια μακριά ροζ κορδέλα. Χρυσές αλυσίδες στους

αστραγάλους, ψηλοτάκουνες ασημί γόβες, πολλά χρυσά βραχιόλια που κροτάλιζαν μεταξύ τους, μια σταγόνα του αγαπημένου μου αρώματος «Je reviens». Ευχαριστημένη καθώς ήμουν με τον εαυτό μου, πήγα με χορευτικές κινήσεις να βρω τη μητέρα μου για να με δει. «Τόσο καλοντυμένη;» είπε καχύποπτα. «Για να σερβίρεις ταμπουλέ;»

Ακόμη και σήμερα τη βλέπω μπροστά μου, έτσι όπως καθόταν τότε στην κουζίνα. Μαυροντυμένη και καθισμένη φαρδιά πλατιά στην καρέκλα με τα χέρια της στα γόνατά της. Ανήσυχο βλέμμα: «Δε θα πας έτσι, Παρισούλα, σ' το απαγορεύω! Θα μείνεις σπίτι!»

Ακολούθησαν κι άλλες ερωτήσεις κι αναστεναγμοί, ποιος θα έρθει, πού θα καθίσετε, τι θα φάτε... «Παρισούλα κόρη μου, ξέρω μέσα στην καρδιά μου πως αυτό δε θα βγει σε καλό».

Τελικά πήδηξα πάνω απ' τον τοίχο με το μπολ μου γεμάτο ταμπουλέ και το ροζ φουστάνι ν' ανεμίζει. Είχε γίνει αυτό που ήθελα κι όλα θα ήταν όμορφα.

*

Το κόμμα Μπάαθ ιδρύθηκε τη δεκαετία του '40 στη Συρία ως αντίδραση στην αποικιοκρατία, η οποία εξακολουθούσε τότε να είναι ισχυρή σε όλα τα Αραβικά κράτη. «Μπάαθ» στα αραβικά σημαίνει περίπου «αναγέννηση» και η φιλοσοφία πίσω από το Μπάαθ είχε σχέση εν μέρει με το σοσιαλισμό, εν μέρει με τον αραβικό εθνικισμό.

Στην αρχή το κόμμα Μπάαθ δεν είχε πολλούς οπαδούς στο Ιράκ, αλλά η επιρροή του μεγάλωσε. Με τον καιρό πάντως, ο Σαντάμ Χουσεΐν στήριζε πρωτίστως τη δική του εξουσία και οι αρ-

χικές ιδέες λίγο ως πολύ έχασαν τη σημασία τους. Έτσι κι αλλιώς όμως, η πολιτική παιδεία του Σαντάμ Χουσεΐν ξεκίνησε στους κόλπους του κόμματος Μπάαθ.

Η οικοδόμηση του ιρακινού κόμματος Μπάαθ υπήρξε αιματηρή διαδικασία, με πολλές συγκρούσεις για την απόκτηση της εξουσίας και στρατιωτικά πραξικοπήματα. Οι άνθρωποι που προωθούσαν την εσωτερική αντιπολίτευση ήταν ο Αχμάντ Χασάν αλ-Μπακρ, προκάτοχος του Σαντάμ Χουσεΐν στην προεδρία, και ο ίδιος ο Σαντάμ Χουσεΐν.

Ο αλ-Μπακρ προσπάθησε, με τη στήριξη του Σαντάμ Χουσεΐν, να αναλάβει την προεδρία ήδη απ' το 1964. Η προσπάθεια αυτή οδήγησε στη σύλληψη και των δυο τους. Ο αλ-Μπακρ αφέθηκε αργότερα ελεύθερος λόγω ασθένειας και ο Σαντάμ Χουσεΐν κατ'άφευγε να δραπετεύσει στην Αίγυπτο το 1966. Ύστερα όμως από το στρατιωτικό πραξικόπημα τον Ιούλιο του 1968, ο αλ-Μπακρ εξελέγη τελικά πρόεδρος του νεοσχηματισθέντος Επαναστατικού Συμβουλίου. Την εποχή εκείνη ο Σαντάμ Χουσεΐν κατείχε ήδη ένα ισχυρό πόστο στην κυβέρνηση κι όσο πιο γέρος κι αδύναμος γινόταν ο αλ-Μπακρ, τόσο πιο πολύ μεγάλωνε η επιρροή του Σαντάμ Χουσεΐν.

*

Μέσα απ' το σπίτι του Χαρούτ ακουγόταν μουσική από ένα γραμμόφωνο. Άφησα το μπολ στην κουζίνα, πήρα ένα άλλο με τσιπς που μου έδωσε η Τζίνα και προχώρησα προς το σαλόνι για ν' ακούω καλύτερα. Η υπέροχη φωνή του Φρανκ Σινάτρα γέμισε το δωμάτιο. *Strangers in the night*. Το αγαπημένο μου.

Ο Χαρούτ με άρπαξε απ' το χέρι θέλοντας να χορέψουμε.

Απ' το νου μου πέρασε αστραπιαία μια σκέψη: αν μ' έβλεπε τώρα η μαμά μου, θα με σκότωνε. Είχα όμως μόλις κλείσει τα δεκάξι και η επιθυμία μου για χορό επισκίασε τα πάντα. Γέλασα δυνατά όταν με στριφογύρισε ο Χαρούτ κι η φούστα μου άνοιξε σαν λουλούδι.

Καθώς στροβιλιζόμουν, είδα τους καλεσμένους να μπαίνουν. Τρεις άντρες, ο πρώτος απίστευτα κομψός με το μπλε μεταξωτό κοστούμι του και το κατάσπρο πουκάμισο. Ο Σαντάμ Χουσεϊν. Τα παράξενα μάτια του μου έκαναν εντύπωση. Δεν είχα ξαναδεί τέτοια μάτια. Στο χρώμα του παλιού ασημιού και του παλιού χρυσαφιού. Καστανά μάτια με μεταλλική λάμψη. Λίγο αργότερα του είπα: «Τα μάτια σου είναι σαν του ζώου. Έχεις ψυχρό βλέμμα».

Αν ήμουν οποιοσδήποτε άλλος, μπορεί και να με τιμωρούσαν με θάνατο. Ο Σαντάμ Χουσεϊν απλώς γέλασε. Η αθυροστομία μου τον διασκέδασε, ίσως επειδή ήταν τόσο συνηθισμένος στο ότι όλοι πρόσεχαν όποτε βρισκόταν κοντά τους. Τον Σαντάμ Χουσεϊν απ' τη μια τον θαύμαζαν, απ' την άλλη τον φοβούνταν, ήξεραν όμως πως ήταν κτηνώδης. Δίπλα του η ζωή μπορούσε πολύ γρήγορα να γίνει αιματηρός θάνατος. Από τότε κιάλας έτσι είχαν τα πράγματα.

Εγώ όμως δεν είχα ιδέα για το ποιος ήταν ο Σαντάμ. Αυτή ήταν παραδόξως και η δύναμή μου, γιατί ο μοναδικός μου φόβος τότε, που μόλις είχα κλείσει τα δεκάξι κι έβλεπα για πρώτη φορά τον Σαντάμ Χουσεϊν, ήταν μήπως μάθαινε η μητέρα μου πως είχα χορέψει. Για την οικογένειά μου στο μεσημεριανό τραπέζι η πολιτική αποτελούσε εξίσου ακατάλληλο θέμα συζήτησης με τη θρησκεία. Δεν έπαιζε κανένα ρόλο αν η συζήτηση γινόταν με καλεσμένους ή μεταξύ μας: «Δημιουργεί μόνο προβλήματα», συνήθιζε να λέει ο μπαμπάς μου, «στο τέλος όλοι διαφωνούν».

Όσο ζω θα συνδέω τη φωνή του Φρανκ Σινάτρα με την πρώτη συνάντησή μου με τον Σαντάμ. Ο Σαντάμ μου έπιασε το χέρι και με στριφογύρισε όπως είχε κάνει μόλις πριν από λίγο και ο Χαρούτ. Η ροζ φούστα μου ανέμισε, αλλά εκείνος δε μ' άφησε, μόνο συνέχισε να με στριφογυρνάει φέρνοντάς με προς το στήθος του. Με κράτησε γερά και βρέθηκα σφιγμένη πάνω του με την πλάτη.

«Άσε με! Άσε με!» Ήμουν θυμωμένη και τρομαγμένη. Η μαμά μου θα με σκότωνε αν μ' έβλεπε στην αγκαλιά ενός ξένου, και μάλιστα μουσουλμάνου. Ξαφνικά πρόσεξα το βλέμμα φρίκης της Τζίνα που στεκόταν στην πόρτα της κουζίνας.

Σήμερα είμαι σίγουρη πως ο Χαρούτ είχε κανονίσει να χορέψω στη μέση του δωματίου με τη ροζ φούστα μου τη στιγμή που ο Σαντάμ έμπαινε μέσα. Τότε όμως; Δεν κατάλαβα τίποτε. Τότε ήμουν η αθωότητα προσωποποιημένη. Όλα συνέβησαν τόσο γρήγορα, δεν αντιλήφθηκα τι έτρεχε και δεν μπόρεσα ν' αντισταθώ.

Πρόσεξα την εξεταστική ματιά που μου έριχνε ο σωματοφύλακας και είδα τον τρίτο, άγνωστο άντρα, που σήμερα πια γνωρίζω πως ήταν ο Μπαρζάν ατ Τικριτί, ετεροθαλής αδερφός του Σαντάμ. Θα γινόταν αργότερα αρχηγός της μουχαμπαρατ, της τρομερής υπηρεσίας ασφαλείας του Σαντάμ Χουσεΐν. Το βλογικοκομμένο του πρόσωπο τον ασχήμιζε και στα μάτια του φάνηκε η κακία. Κατάλαβα, με το ισχυρό παιδικό μου ένστικτο, πως ο άντρας αυτός ήταν κακός.

Κοίταξα ικετευτικά την Τζίνα, «βοήθησέ με», αλλά ολόκληρο το είναι της πρόδιδε ψυχρότητα. Η Τζίνα μου είχε θυμώσει. Γιατί; Τι λάθος είχα κάνει εγώ;

«Έχεις όμορφα μάτια», είπε ο Σαντάμ όταν στο τέλος με άφησε.

«Πρέπει να γυρίσω σπίτι μου», είπα με αποφασιστική φωνή.

«Δεν ξέρεις ποιος είμαι;»

«Τζίνα; Η μαμά μου ήταν που τηλεφώνησε;»

Ο Σαντάμ Χουσεΐν έδωσε κοφτές διαταγές στον ετεροθαλή αδερφό του και στο σωματοφύλακα, που με κοιτούσαν με λάγνο βλέμμα. Τους ξεκαθάρισε πως ανήκα σε αυτόν. Απαγόρευσε στους παρευρισκόμενους άντρες να με κοιτούν μ' αυτό τον τρόπο. Για πάντα.

Άρχισα να αισθάνομαι όλο και πιο ανασφαλής. Καταλάβαινα τις λέξεις, αλλά δεν κατανοούσα τον κώδικα των ενηλίκων.

Αναζήτησα ξανά το βλέμμα της Τζίνα. Το να μιλάς με τα μάτια και να διαβάζεις το βλέμμα των άλλων θεωρείται αυτονόητο στον αραβικό κόσμο, είναι κάτι που μαθαίνεις από μικρή ηλικία. Η γλώσσα των ματιών εκφράζει εξίσου πολλά με τις λέξεις που ξεστομίζει κάποιος – και μάλιστα λέει την αλήθεια. Το βλέμμα της Τζίνα εξέφραζε μόνο οργή.

Τι να έκανα τη στιγμή εκείνη που δεν μπορούσα να καταφύγω στην προστασία της μαμάς μου; Όλη μου η ανατροφή είχε βασιστεί στην προσαρμογή στις προσδοκίες των άλλων. Μια καλοαναθρεμμένη κοπέλα δε δημιουργεί προβλήματα – έτσι είχα μάθει. Πώς έπρεπε να συμπεριφερθώ σ' έναν καλεσμένο που έπιανε το κορμί μου σαν να ήταν δικό του; Την πλάτη μου, το μπράτσο μου, το χέρι μου...

Προς μεγάλη μου φρίκη, ο Σαντάμ έσκυψε και μου φίλησε το χέρι.

Κάποια στιγμή η Τζίνα βρέθηκε αναπάντεχα πλάι μου και με κοίταξε με παγωμένη έκφραση. Μετά το φαγητό μου είπε ότι θα έπρεπε να πάω σπίτι: «Ξέχνα αυτό τον άντρα, Παρισούλα. Ποτέ σου δεν τον συνάντησες».

Σήμερα η Τζίνα μένει στις ΗΠΑ. Εύχομαι να είχε εκφραστεί πιο ξεκάθαρα εκείνη τη βραδιά. Ίσως τότε να ήταν διαφορετική η ζωή μου.

Χωρίς καλά καλά να το καταλάβω, ο Σαντάμ Χουσεΐν με οδήγησε στον κήπο. Ένωσα στην πλάτη μου την πίεση και τη ζεστασιά του χεριού του. Το σκοτάδι ήταν απαλό σαν βελούδο κι έξω στο φεγγαρόφωτο που ξεχυνόταν ανάμεσα απ' τις κολόνες της στεγασμένης ταράτσας με κύκλωσε η ευωδιά των τριαντάφυλλων. Οι υπηρέτες είχαν ετοιμάσει μια αρωματική φωτιά. Για το ψήσιμο των ψαριών ήταν απαραίτητη μια τέλεια θράκα και η συγκεκριμένη δε θα μπορούσε να ήταν καλύτερη.

Έπαψα να σκέφτομαι τη μητέρα μου. Ήταν αναμφισβήτητα μια συναρπαστική βραδιά. Η Τζίνα βέβαια εξακολουθούσε να έχει ένα ύφος που πρόδιδε πως θα ήθελε να εξαφανιζόμουν, πώς όμως ήταν δυνατόν να ξέρω πως ήταν μία απ' τις πάμπολλες ερωμένες του Σαντάμ; Τι γνώριζα για το γάμο του Σαντάμ Χουσεΐν που είχε γίνει μόνο και μόνο για τα προσχήματα, με σκοπό να ελέγχει τις γυναίκες του; Απολύτως τίποτε. Τίποτε.

Ο Σαντάμ μου έκανε νόημα να καθίσω κοντά του. Το φαγητό ήταν πολύ νόστιμο, η βραδιά σαγηνευτική κι όλοι συμπεριφέρονταν στον Σαντάμ Χουσεΐν με μεγάλο σεβασμό. Φαινόταν σαν να ήταν συνηθισμένος να εξουσιάζει τους γύρω του.

Έτσι έπρεπε να είναι ένας άντρας. Ήταν αυτονόητο, έτσι είχα

μάθει πως γινόταν. Έτσι ήταν και ο μπαμπάς μου, έτσι ήθελαν να γίνουν και οι αδερφοί μου. Εκείνο που μ' ενδιέφερε ήταν μόνο πώς μ' έβλεπε ο Σαντάμ. Το βλέμμα ενός ενήλικου άντρα σε μια γυναίκα που βρίσκει γοητευτική. Μου κίνησε την περιέργεια. Ποιος ήταν τελικά αυτός ο Σαντάμ Χουσεΐν που οι άλλοι του φέρονταν λες και ήταν πρίγκιπας;

Στον αραβικό κόσμο υπάρχουν συμβολικές πράξεις, που είναι σημαντικό να γνωρίζει κάποιος αν θέλει να κατανοήσει τι συμβαίνει στην ουσία. Δεν αρκεί να ξέρεις αραβικά. Ούτε αρκεί να μιλάς με τα μάτια. Στις Αραβικές χώρες χρειάζεται να κατέχεις και τη γλώσσα των συμβόλων. Φάγαμε κυπρίνο απ' τον ποταμό Τίγρη, μαγειρεμένο θεσπέσια, με τα μπαχαρικά διαλεγμένα με τον μοναδικό τρόπο που ξέρουν στο Ιράκ. Ο κυπρίνος έχει ένα ιδιαίτερο κομμάτι κρέας ακριβώς πίσω απ' το κεφάλι, που παραδοσιακά θεωρείται καλύτερο και νοστιμότερο απ' το υπόλοιπο ψάρι. Λουκμάτ αλ-σαγιάντ. Το δώρο του ψαρά. Θεωρείται μεγάλη τιμή να σου προσφέρουν αυτό το κομμάτι. Ανάλογα με τις περιστάσεις, η χειρονομία αυτή μπορεί να δείχνει σεβασμό, αγάπη, φιλία ή αιώνια πίστη.

Ήταν φυσικό ο Σαντάμ Χουσεΐν να κόψει αυτό το γεμάτο συμβολισμούς κομμάτι του ψητού ψαριού. Η ίδια του η θέση του έδινε το δικαίωμα. Εκείνο που προκάλεσε έκπληξη ήταν που ο Σαντάμ στράφηκε προς το μέρος μου: «Άνοιξε το στόμα σου. Φάε».

Ήταν μια φορτισμένη στιγμή. Όλοι στη συντροφιά γνώριζαν τι σήμαινε αυτή η χειρονομία. Ο Σαντάμ, χωρίς να κοιτάξει τους άλλους και χωρίς κουβέντες, τους ξεκαθάρισε πως ήμουν δική του. Για πάντα.

Αλλά ο Σαντάμ καθόταν πολύ κοντά μου. Αυτό δε μου άρεσε. Έσπρωχνα τα χέρια του, τον απωθούσα συνεχώς, αλλά εκείνος απλώς χαμογελούσε και με τραβούσε ξανά κοντά του. Ήταν δυνατός κι ένωσα ανακούφιση όταν η Τζίνα βγήκε ξαφνικά έξω μετά από μια επίσκεψη στην κουζίνα της: «Τηλεφώνησε η μητέρα σου να πας σπίτι. Τώρα».

Η Τζίνα είπε ψέματα. Το ξέραμε και οι δυο, αλλά αισθάνθηκα ευγνώμων και σηκώθηκα αμέσως. Ο Σαντάμ γέλασε δυνατά και μ' ανάγκασε να ξανακαθίσω ανάμεσα στα μαξιλάρια, γύρω απ' τη φωτιά.

Εξοργίστηκα. Ποιος νόμιζε πως ήταν; Ήξερα βέβαια τι πίστευαν οι Άραβες για τις Ευρωπαϊές κοπέλες – ήταν όλες τους πόρνες. Αλλά ήμουν περήφανη για την ελληνική μου οικογένεια και ο Σαντάμ Χουσεΐν όφειλε να με σέβεται. «Δεν είσαι σύζυγός μου ούτε αρραβωνιαστικός μου», του είπα κοφτά και πάλεψα να ξεφύγω. «Δε σε υπακούω!»

Νεκρική σιγή. Όλοι στη συντροφιά κράτησαν την ανάσα τους. Πώς τόλμησα; Ο Σαντάμ Χουσεΐν άρχισε να γελά ακόμη πιο πολύ, διασκέδαζε πραγματικά.

Έζησα στα δίχτυα αυτού του άντρα μέχρι τη μέρα που υποψιάστηκα πως σχεδίαζε το θάνατό μου. Πόσες φορές δεν είχα ακούσει τον Σαντάμ να γελάει και να λέει πως θα μου κόψει τη γλώσσα; Πόσες φορές δεν τον είχα ακούσει να απαιτεί να παραμείνω το αδιάφθορο κι αθυρόστομο πλάσμα που ήμουν όταν γνωριστήκαμε;

Αμέτρητες.

«Θα έρθω μαζί σου στο σπίτι», είπε ο Σαντάμ και σηκώθηκε απ' τα μαξιλάρια, ευλύγιστος σαν γάτος.

Ποτέ. Άρχισα ν' ασθμαίνω σχεδόν απ' τη φρίκη μου. Τι θα έλεγε η μητέρα μου αν ένας άγνωστος άντρας πηδούσε πάνω απ' τον τοίχο μαζί μου; Ποιον θα σκότωνε πρώτα, εμένα ή εκείνον;

Η Τζίνα επενέβη εξηγώντας πως στη διαπρεπέστατη οικογένειά μου μου είχαν σφιγμένα τα λουριά. Θα δημιουργούνταν μεγάλα προβλήματα αν η μαμά μου μάθαινε πως ένας άντρας που δεν ήταν συγγενής μου με είχε ακολουθήσει στο σπίτι...

Ο Σαντάμ την έσπρωξε ανυπόμονα. Θα περπατούσαμε μαζί, εγώ κι εκείνος, γύρω απ' το τετράγωνο. Το είχε πάρει απόφαση.

Εγκατέλειψα κάθε προσπάθεια. Τι κίνδυνος υπήρχε; Αρκεί να μη μας έβλεπε η μαμά, κι αν την ήξερα καλά, τότε εκείνη τη στιγμή θα παραφυλούσε κοιτώντας προς την πόρτα του κήπου.

Προχώρησα πρώτη στο φως του φεγγαριού, με το ροζ φόρεμά μου, με τα μικρά, ανάλαφρα κι όλο κοκεταρία βήματά μου στον ήσυχο δρόμο με τις μεγάλες βίλες, που περιτριγυρίζονταν απ' τα τείχη τους και οι κήποι τους έμοιαζαν με πάρκα. Έβγαλα τις γόβες για να μην ακούσει η μαμά μου το θόρυβο των τακουριών. Μια Σταχτοπούτα που το σκάει απ' το χορό.

Πίσω μου προχωρούσε ο Σαντάμ, νέος και στυλάτος με το μαύρο του μoustάκι, με τον σκυθρωπό σωματοφύλακα να τον ακολουθεί κατά πόδας. Κάθε φορά που γυρνούσα προς τα πίσω, αντίκριζα το ενθουσιώδες χαμόγελο του Σαντάμ και τον απόδιωχνα: «Όχι τόσο κοντά! Πιο μακριά!»

Τελικά φτάσαμε μπροστά στην εξώπορτα, όπου ο Σαντάμ μ' έπιασε κι απ' τα δυο μου χέρια: «Πήγαινε τώρα», είπε, «προτού αλλάξω γνώμη».

Τον κοίταξα. Τι εννοούσε; Το σκοτεινό του πρόσωπο ήταν πολύ κοντά στο δικό μου. Έφυγα όσο πιο γρήγορα μπορούσα.

Όταν βγήκα στη βεράντα που έβλεπε προς τον κήπο του μεγάλου μας σπιτιού, με τις γόβες ακόμη στο χέρι, είδα κάτι που δεν πρόκειται να ξεχάσω. Η μητέρα μου στεκόταν πάνω σε μια καρέκλα κι ερευνούσε με το βλέμμα της το φωτισμένο σπίτι των γειτόνων μας. Ακουγόταν ξεκάθαρα πως η Τζίνα και ο Χαρούτ καβγάδιζαν.

Χαιρέτησα τη μητέρα μου. Γύρισε καχύποπτη προς τη μεριά μου, όπως ήταν πάνω στην καρέκλα. «Από πού ήρθες; Γιατί δε σε είδα; Γιατί δεν ανέβηκες απ' τον τοίχο; Γιατί δεν ήρθες νωρίτερα; Γιατί δεν απάντησε κανείς όταν τηλεφώνησα;»

Ήμουν τόσο νευρική, που με δυσκολία κρατιόμουν ακίνητη. Απ' έξω άκουσα το αυτοκίνητο του Σαντάμ, τη μηχανή που ξεκινούσε, τις πόρτες που έκλειναν. Η μαμά μου έστησε αυτί. «Ποιος είναι; Ποιανού είναι το αυτοκίνητο; Τι κάνει εδώ;»

Η μαγεία είχε διαλυθεί. Ο Σαντάμ είχε καταφέρει να με κάνει να τα χάσω για μια σύντομη ρομαντική στιγμή. Ήμουν όμως συνηθισμένη στις ερωτήσεις της μαμάς μου. Της ξεγλίστηρα λέγοντας: «Μαμά, είμαι κουρασμένη, θέλω να πάω να ξαπλώσω...»

«Λες ψέματα. Παρισούλα, βλέπω στα μάτια σου πως έχεις κάτι να μου πεις... αλλά ας περιμένουμε μέχρι αύριο.»

Την ώρα του πρωινού η μαμά μου είχε πάρει την απόφασή της. Δε θα ξαναπήγαινα ποτέ στο σπίτι του Χαρούτ. Για ένα μεγάλο διάστημα δε θα πήγαινα ούτε στη λέσχη. Θα έμενα στο δωμάτιό μου κι αν δεν υπάκουα, τότε θα τα έλεγε όλα στον πατέρα μου και στους αδερφούς μου.

Δεν έκανα φασαρία. Αισθάνθηκα μάλιστα ευγνώμων που θα ξαναγυρνούσα στη συνηθισμένη μου ζωή. Είχα ήδη φοβηθεί απ' την ίδια την αντίδρασή μου. Γιατί μου είχαν λυθεί τα γόνατα όταν με κοίταξε ο Σαντάμ;

Όταν μία απ' τις ξαδέρφες μου, η Κατερίνα, που τη φωνάζαμε Καίτη, ήρθε να μας δει λίγες μέρες αργότερα, της εμπιστεύτηκα όσα είχαν συμβεί. «Κάπνιζε πούρο κι έπινε ουίσκι», είπα στραβομουτσουνιάζοντας, «ουφ, πραγματικά, δεν ανήκει στον κύκλο μας, έχει ένα πολύ συνηθισμένο παρελθόν...»

Ταυτόχρονα ήξερα πως ακριβώς αυτή η διαφορετικότητα με τραβούσε. Ο Σαντάμ ήταν ενήλικος, δεν ήταν αγόρι. Η επαφή μαζί του με προβλημάτιζε, αλλά και με δελέαζε.

Καθόμαστε με τη μητέρα μου στη βεράντα όταν χτύπησε το τηλέφωνο ένα απόγευμα της ίδιας εβδομάδας. Εκείνη αμέσως κάτι υποψιάστηκε. Μήπως ήταν ο Χαρούτ; «Σου το ορκίζομαι, Παρισούλα, θα σε σκοτώσω αν ξαναμιλήσεις μ' αυτό τον άντρα».

Αναστέναξα και σήκωσα το ακουστικό. Άκουσα τη φωνή του Σαντάμ Χουσεΐν και το κατέβασα πανικόβλητη. «Κάποιος πήρε λάθος νούμερο, μαμά!»

«Λάθος νούμερο;» Η μαμά σήκωσε τα χέρια της προς το ταβάνι και φώναξε συνοφρυωμένη πως είχα αλλάξει μετά τη βραδιά στο σπίτι του Χαρούτ. Γιατί είχε πανιάσει το πρόσωπό μου; Ποιος είχε τηλεφωνήσει; Γιατί δεν την κοιτούσα στα μάτια; Έπρεπε να της τα πω όλα, ακόμη κι αν χρειαζόταν να καθίσω ένα μήνα στην καρέκλα μέχρι ν' ανοίξω το στόμα μου!

Όταν το τηλέφωνο ξαναχτύπησε λίγες μέρες αργότερα, ήμουν μόνη στο δωμάτιο. Κι εκείνη τη φορά έφριξα, αλλά ο Σαντάμ Χουσεΐν μου μίλησε αυστηρά λέγοντάς μου να μην του ξανακλείσω ποτέ κατάμουτρα το τηλέφωνο.

«Ξέρεις ποιος είμαι!»

«Όχι, δεν ξέρω και να μη μου ξανατηλεφωνήσεις άλλη φορά!»

«Θέλω να συναντηθούμε, Παρισούλα.»

«Ποτέ! Η μαμά μου θα με σκοτώσει! Όχι!»

«Είμαι ο Σαντάμ και δε δέχομαι το όχι. Είσαι αγνή και είσαι δική μου, Παρί, ένα ώριμο φρούτο, έτοιμο για μάζεμα και γλυκοφάγωτο...»

Η χειμαρρώδης ανατολίτικη ποίηση δε μου έκανε καμιά εντύπωση.

«Δεν είμαι φρούτο! Εσένα θα φάει η μαμά μου αν σ' ακούσει!»

«Παρασκευή βράδυ στις οκτώ, στη λέσχη», είπε ήρεμα ο Σαντάμ με φωνή που έκανε το κορμί μου να πονέσει. Η ζεστασιά ξεχύθηκε μέχρι τα άκρα μου. Ύστερα κατέβασε το ακουστικό.

Δεν ήθελα να τον ξαναδώ ποτέ. Ήξερα όμως πως θα φρόντιζα να τον συναντήσω.

Θα έλεγα ξανά ψέματα στη μητέρα μου; Ναι. Φοβόμουν τις

συνέπειες; Φυσικά. Εκτός απ' τα μέλη της οικογένειάς μου κανείς δε με είχε φιλήσει ακόμη. Δεν μπορούσα να κατανικήσω τον πόθο μου να βρεθώ κοντά στον Σαντάμ. Ο πόθος ήταν που καθόρισε τη μοίρα μου.

*Κάθε οικογένεια
στο Ιράκ έχει τις δικές της πικρές
αναμνήσεις από τα χρόνια της διακυβέρνησης
του Σαντάμ Χουσεΐν. Κάθε φορά που ακουγόταν
χτύπημα στην πόρτα όλοι έτρεμαν. Ποιος ήταν; Τι θα
συνέβαινε; Αθώος ή ένοχος, δεν είχε σημασία. Προκειμένου να
καταλάβετε την ιστορία μου, είναι απαραίτητο να συνειδητοποιήσετε
αυτή την κατάσταση. Ο Σαντάμ Χουσεΐν δε δίστασε να δολοφονήσει
την ίδια του την οικογένεια. Γιατί να λησθηί εμένα;*

Το φθινόπωρο του 2002, ένα χρόνο μετά την τρομοκρατική επίθεση στους Δίδυμους Πύργους κι έξι μήνες πριν από την εισβολή των ΗΠΑ στη Βαγδάτη, το αμερικανικό κανάλι ABC μετέδωσε μια συνέντευξη της ελληνικής καταγωγής Παρισούλας Λάμψος, την οποία παρουσίασε ως «ερωμένη του Σαντάμ Χουσεΐν».

Η Παρισούλα, κόρη πλούσιας οικογένειας, γεννήθηκε στη Βηρυτό και μεγάλωσε στο Ιράκ. Στην εφηβεία της την αποκαλούσαν «πριγκίπισσα της Βαγδάτης», αλλά η μοίρα της συνδέθηκε με τον Σαντάμ Χουσεΐν, όταν τον γνώρισε σε ηλικία δεκαέξι ετών. Ύστερα από εκείνη τη συνάντηση, ο Σαντάμ τη θεωρούσε ιδιοκτησία του. Δεν την άφησε ποτέ ελεύθερη. Ακόμη και όταν παντρεύτηκε και απέκτησε παιδιά, διέλυσε το γάμο της, έδωσε τον άντρα της και κατέσχεσε την περιουσία της.

Αυτή είναι η ζωή της, η δραματική ιστορία μιας γυναίκας στη σκιά ενός δυνάστη με φόντο τις αιματηρές συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή, και η απεγνωσμένη προσπάθειά της να ζήσει ελεύθερη.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN 978-960-453-794-5

9 789604 537945

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΗΜ. 00249

ΔΙΑΒΑΣΟ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΟΙΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΒΛΕΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ